

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΝΕΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Αθήνα, 11-13 Μαρτίου 2011

Διοργάνωση

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗΣ
ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΜΔΙΕΤ)

ΚΑΙ

ΤΜΗΜΑ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ (ΜΙΘΕ)
ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΕΚΠΑ)

Χώρος: Αμφιθέατρο «Ι. Δρακόπουλος», Κεντρικό Κτήριο ΕΚΠΑ (Προπύλαια)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Παρασκευή 11 Μαρτίου

Καλωσόρισμα

9:30-10:00

- Κώστας Δημητρακόπουλος, Πρόεδρος ΜΙΘΕ
- Γεράσιμος Μέριανος, Εκπρόσωπος ΕΜΔΙΕΤ

1η Συνεδρία

10:00-11:30

Επιστήμη, Τεχνολογία και Κοινωνία Ι

- Χαρά Κώνστα, *Γυναίκες στην περιφέρεια της πληροφορικής: Αθέατοι μηχανισμοί κατασκευής κοινωνικού φύλου*
- Βασίλης Γαλής, Jonas Anshelm, *Η (ανα)δόμηση της διαχείρισης πυρηνικών αποβλήτων στην Σουηδία: Η εμπλοκή ενδιαφερόμενων ομάδων, 1970-2010*
- Φωτεινή Τσαγλιώτη, *Από τη ρητορική περί αυτόματων μηχανισμών στην ιστορία εκρήξεων μηχανών*

(Σχολιασμός: Ντίνα Βαΐου, Προεδρείο: Φαίδρα Παπανελοπούλου)

2η Συνεδρία

11:30-13:00

Επιστήμη, Τεχνολογία και Κοινωνία ΙΙ

- Κατερίνα Βλαντώνη, *Βιοτεχνολογία, ιατρική, κοινωνία: Για την κατασκευή της έννοιας «ασφάλεια» κατά τη διαδικασία εισαγωγής μοριακών διαγνωστικών τεχνικών ελέγχου του αίματος*
- Κώστας Μορφάκης, *Αποκωδικοποιώντας το Βιβλίο της Ζωής: Η δημόσια εικόνα του γονιδιώματος στον ελληνικό τόπο*
- Ευλαλία Αμυγδαλάκη, *Η οδύσσεια της κλωνοποίησης: Από τη διάψευση της θεωρίας του Weismann στην επιτυχία της Dolly.*

(Σχολιασμός: Σύλβα Χαραλάμπους, Προεδρείο: Ειρήνη Μεργούπη-Σαβαΐδου)

Μεσημεριανό διάλειμμα 13:00-15:00

3η Συνεδρία

15:00-16:30

Οικειοποίηση και χρήση της επιστήμης και της τεχνολογίας I

- Βασίλης Μπογιατζής, *Μετέωρος μοντερνισμός: Τεχνολογία, ιδεολογία της επιστήμης και πολιτική στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου (1922-1940)*
- Ελπίδα Πρασοπούλου, *Πολιτικά κόμματα και τεχνολογική καινοτομία κατά την περίοδο του εκσυγχρονισμού (1996-2000): Η περίπτωση του TAXIS.*
- Δημήτρης Ζιάκκας, *Ζητήματα προσαρμογής της ηλεκτρονικής τεχνολογίας: Η περίπτωση των μεταπολεμικών εξοπλιστικών προγραμμάτων της πολεμικής αεροπορίας*

(Σχολιασμός: Γιάννης Καλογήρου, Προεδρείο: Μαρία Ζαρίφη)

4η Συνεδρία

16:30-18:00

Οικειοποίηση και χρήση της επιστήμης και της τεχνολογίας II

- Σπύρος Τζόκας, *«Ημείς, οι του μέτρου και του διαβήτου χειρισταί»: Η διαμόρφωση της ειδημοσύνης των ελλήνων επιστημόνων-μηχανικών (τέλος 19ου - αρχές 20ου αι.)*
- Ηρακλής Κατσαλούλης, *Η ιστορία της επιστημονικής διαμάχης γύρω από τη μέθοδο BAN*
- Γιώργος Παπανδρόνου, *Η ίδρυση της Ελληνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας*

(Σχολιασμός: Βαγγέλης Καραμανωλάκης, Προεδρείο: Νατάσα Φιλίππουπολίτη)

Διάλειμμα 18:00-18:30

5η Συνεδρία

18:30-20:00

Νευροεπιστήμες, ψυχολογία και πολιτισμικό γίνεσθαι

- Βάσια Λέκκα, *Ο ανθρώπινος εγκέφαλος στο επίκεντρο της επιστημονικής γνώσης: Η περίπτωση της επιληψίας*
- Γιούλη Φωκά-Καβαλιεράκη, *Η ψυχολογία στα οικονομικά: Από τον μπεχαβιορισμό στην εξελικτική ψυχολογία*
- Μιχάλης Κυρατσούς, *Η διάδοση επιστημονικών εννοιών μέσω της λογοτεχνίας: Το παράδειγμα της φρενολογίας*

(Σχολιασμός: Κ. Ποτάγας, Προεδρείο: Χριστιάνα Χριστοπούλου)

Σάββατο 12 Μαρτίου

6η Συνεδρία

9:30-11:00

Ιστορία των Επιστημών και της Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση

- Κώστας Στεργιόπουλος, *Πώς μπορεί να αξιοποιηθεί η Ιστορία της Επιστήμης στη Β/θμια Εκπαίδευση;*
- Έλενα Μανιάτη, *Ξανασυζητώντας το ρόλο της Ιστορίας των Επιστημών στην Εκπαίδευση*
- Νατάσα Φιλίππουπολίτη, *Η επιστήμη και η ιστορία της στο μουσείο*

(Σχολιασμός: Κώστας Καμπουράκης, Προεδρείο: Σάντυ Σακορράφου)

7η Συνεδρία

11:00:13:00

Ιστορία των Επιστημών και της Τεχνολογίας. Μέσοι Χρόνοι

- Γιάννης Στόγιας, *Ο Νικόλαος Ραβδάς και το βασιλικόν χρυσουργίον. Προβλήματα αριθμητικά και ζητήματα κοπής νομισμάτων στην υστεροβυζαντινή περίοδο*
- Χρήστος Γ. Μακρυπούλιας, *Η μελέτη της βυζαντινής πολεμικής τεχνολογίας. Προβλήματα μεθοδολογίας*
- Σπύρος Γκούνης, *Η θέαση του κόσμου από τον μεσαιωνικό άνθρωπο. Μεσαιωνική χαρτογραφία και η φυσική ιστορία στους χάρτες*
- Γεράσιμος Μέριανος, Σάντυ Σακορράφου, *Μαρτυρίες περί αλχημείας στο Βυζάντιο σε μη αλχημικά κείμενα*

(Σχολιασμός: Βασιλική Πέννα, Προεδρείο: Κώστας Καμπουράκης)

Μεσημεριανό διάλειμμα 13:00-14:30

8η Συνεδρία

14:30-16:00

Ιστορία των Επιστημών και της Τεχνολογίας. Νεώτεροι Χρόνοι I

- Ειρήνη Γκουνταρούλη, *Η εννοιολογική αλλαγή στην Ιστορία της Επιστήμης: Θεωρητικές και μεθοδολογικές κατευθύνσεις*
- Ειρήνη Μεργούπη-Σαβαΐδου, *«Ανάπτυξις» και «διάδοσις» των φυσικών επιστημών στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Φιλολογικού Συλλόγου Παρνασσός, 1870-1900.*
- Πολυξένη Γιαννακοπούλου, *Ελλάδα και επιστήμες: Η εκλαΐκευση επιστημονικών άρθρων τον 19ο αι.*

(Σχολιασμός: Βασίλης Τσελφές, Προεδρείο: Μανώλης Πατηνιώτης)

9η Συνεδρία

16:00-18:00

Ιστορία των Επιστημών και της Τεχνολογίας. Νεώτεροι Χρόνοι II

- Βασίλης Παναγιωτόπουλος, *Οι απαρχές της ιστοριογραφίας του Διαφωτισμού*
- Βασίλειος Ξυράφας, *Οι επιστήμες στο κείμενο του Νεοελληνικού Διαφωτισμού Γεωγραφία Νεωτερική*
- Δημήτρης Πετάκος, *Ο διαμεσολαβητικός και συμπτωματικός χαρακτήρας της νευτώνειας φιλοσοφίας κατά τη διάρκεια του 18ου αιώνα*
- Καλλιόπη Παυλή, *Αρχαιολογώντας στην terra desiderata: Η Μεγάλη Ιδέα των αρχαίων υλικών καταλοίπων*

(Σχολιασμός: Γιώργος Βλαχάκης, Προεδρείο: Μαρία-Χριστίνα Χατζηϊωάννου)

Διάλειμμα 18:00-18:30

10η Συνεδρία

18:30-20:00

Ιστορία των Επιστημών και της Τεχνολογίας. Νεώτεροι Χρόνοι III

- Χριστιάνα Χριστοπούλου, *Η πραγματεία του Robert Boyle για το ψύχος Cold και η ανάπτυξη ενός νέου ερευνητικού πεδίου στην πειραματική φιλοσοφία του 17ου αιώνα*

- Marie Dupond, *Η ιδέα της προόδου στη Γαλλία στο τέλος του 18ου αιώνα: Μια προσπάθεια εφαρμογής στον κοινό νου ενός εργαλείου μεταρρύθμισης του επιστημονικού πνεύματος*
- Δέσποινα Ιωαννίδου, *Το ατομικό μοντέλο του Bohr στην πορεία προς τη συγκρότηση μιας θεωρίας για το άτομο. Ο ρόλος της αναλογίας με το πλανητικό σύστημα;*
(Σχολιασμός: Μαρία Ρεντετζή, Προεδρείο: Έλενα Μανιάτη)

Κυριακή 13 Μαρτίου

11η Συνεδρία

10:00-11:00

Ιστορία των Επιστημών και της Τεχνολογίας. Αρχαιότητα Ι

- Κωνσταντίνος Λάιος, *Προβλήματα στη μελέτη της αρχαίας ελληνικής ιατρικής. Η περίπτωση της παρερμηνείας*
- Αθανασία Μεγρέμη, *Η σχολιαστική δραστηριότητα κατά την εποχή της ύστερης αρχαιότητας και τα είδη του νεοπλατωνικού σχολιασμού: Ένα παράδειγμα των δευτερονομικών κειμένων που σχετίζονται με την Αριθμητική Εισαγωγή του Νικόμαχου του Γερασηνού*

(Σχολιασμός: Φίλιππος Φουρναράκης, Προεδρείο: Γεράσιμος Μέριανος)

12η Συνεδρία

11:00-12:30

Ιστορία των Επιστημών και της Τεχνολογίας. Αρχαιότητα ΙΙ

- Κωνσταντίνα Χαβέλα, *Η «τεχνικοφιλία» των αρχαίων Ελλήνων μέσα από τις εικόνες*
- Στέλλα Δρένη, *Τεχνολογία παραγωγής νομισμάτων κατά την αρχαιότητα*
- Δήμητρα Παπακωνσταντίνου, *Η καταγραφή της αρχαιολογικής μαρτυρίας και οι νέες τεχνολογίες: Το ζήτημα των ορίων μεθόδου και ερμηνείας και η συμβολή της αρχαιολογίας στη διερεύνησή τους*

(Σχολιασμός: Ίρις Τζαχίλη, Προεδρείο: Γιάννης Χριστιανίδης)

Διάλειμμα 12:30-13:00

Συζήτηση

13:00-14:30

Θέμα: ***Επιστήμη, Τεχνολογία, Ιστορία: Προβλήματα και προοπτικές***

Συντονιστής: Γιάννης Χριστιανίδης

Εισηγητές: Διονύσιος Αναπολιτάνος

Θόδωρος Αραμπατζής

Έφη Γαζή

Γεράσιμος Κουζέλης

Αλέξανδρος Κύρτσης

Οργανωτική Επιτροπή:

Θόδωρος Αραμπατζής, ΜΙΘΕ

Κώστας Γαβρόγλου, ΜΙΘΕ

Μαρία Ζαρίφη, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο / Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα ΙΑΚΑ

Έλενα Μανιάτη, Εκπαιδευτικός Α/βάθμιας/Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Γεράσιμος Μέριανος, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών

Κώστας Καμπουράκης, Εκπαιδευτήρια Γείτονα

Τέλης Τύμπας, ΜΙΘΕ

Φίλιππος Φουρναράκης, Λεόντειο Λύκειο Ν. Σμύρνης